EVROPSKI PARLAMENT

2004 *2009*

Dokument zasedanja

7.7.2008 B6-0347/2008

PREDLOG RESOLUCIJE

k izjavi Sveta in Komisije

v skladu s členom 103(2) poslovnika,

ki ga predlagajo

– Michael Gahler, Maria Martens in Geoffrey Van Orden v imenu skupine PPE-DE
– Josep Borrell Fontelles, Ana Maria Gomes, Alain Hutchinson, Glenys Kinnock in Pasqualina Napoletano v imenu skupine PSE
– Fiona Hall, Sarah Ludford, Johan Van Hecke, Thierry Cornillet in Elizabeth Lynne v imenu skupine ALDE
– Konrad Szymański, Adam Bielan, Hanna Foltyn-Kubicka, Ryszard Czarnecki, Mieczysław Edmund Janowski, Ewa Tomaszewska in Eoin Ryan v imenu skupine UEN
– Frithjof Schmidt v imenu skupine Verts/ALE

o razmerah v Zimbabveju

B6-0347/2008

Resolucija Evropskega parlamentao razmerah v Zimbabveju

Evropski parlament,

– ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Zimbabveju, zlasti resolucije z dne 24. aprila 2008,

– ob upoštevanju skupnega stališča Sveta 2008/135/SZVP z dne 18. februarja 2008 o podaljšanju omejitvenih ukrepov proti Zimbabveju do 20. februarja 2009, ki ga nalaga skupno stališče 2004/161/SZVP,

– ob upoštevanju sklepov Sveta o Zimbabveju, sprejetih 26. in 27. maja 2008 ter 29. aprila 2008,

– ob upoštevanju resolucije o bližajočem se odločilnem krogu volitev v Zimbabveju, ki jo je sprejela Afriška komisija o človekovih pravicah in pravicah ljudstev (Afriška komisija) na svoji triinštirideseti redni seji, ki se je odvijala od 7. do 22. maja 2008 v Ezulwiniju v Kraljevini Svazi,

– ob upoštevanju poročila vseafriške misije za opazovanje parlamentarnih volitev o usklajenih volitvah v Republiki Zimbabve 29. marca 2008,

– ob upoštevanju sklepov predsedstva Evropskega sveta 19. in 20. junija 2008, ki potrjujejo pripravljenost EU, da sprejme dodatne ukrepe proti tistim, ki so odgovorni za nasilje,

– ob upoštevanju predhodne izjave misije opazovalcev Južnoafriške razvojne skupnosti o odločilnem krogu zimbabvejskih predsedniških volitev in volitev v skupščino z dne 29. junija,

– ob upoštevanju vmesne izjave vseafriške misije za opazovanje parlamentarnih volitev o odločilnem krogu zimbabvejskih predsedniških volitev in volitev v skupščino z dne 30. junija,

– ob upoštevanju predhodne izjave opazovalne misije Afriške unije v Zimbabveju z dne 29. junija 2008,

– ob upoštevanju resolucije o Zimbabveju, sprejete na 11. vrhunskem srečanju Afriške unije, ki je potekalo v Šarm el Šejku od 30. junija do 1. julija 2008,

– ob upoštevanju člena 103(2) poslovnika,

A. ker so 27. junija 2008 potekale predsedniške volitve, kljub temu, da se je predsedniški kandidat Morgan Tsvangirai umaknil zaradi omejitev in čedalje večjega nasilja nad opozicijsko stranko in njenimi privrženci,

B. ker so opazovalci Južnoafriške razvojne skupnosti (SADC), vseafriškega parlamenta in

Afriške unije dejali, da je bil odločilni krog predsedniških volitev zaznamovan z nasiljem, da ni upošteval standardov Afriške unije in SADC ter da ni odražal volje ljudstva,

C. ker so volitve v zimbabvejsko skupščino in senat ter predsedniške in lokalne volitve potekale 29. marca 2008,

D. ker je glede na uradne rezultate, ki jih je objavila zimbabvejska volilna komisija, opozicijska stranka MDC dobila večino sedežev v zimbabvejski skupščini, medtem ko je na predsedniških volitvah Morgan Tsvangirai dobil 47 %, Robert Mugabe pa 43.2 % glasov,

E. ker je bil izid predsedniških volitev objavljen z večtedensko zamudo, kar je omajalo verodostojnost in preglednost volilnega postopka,

F. ker je Robert Mugabe pred odločilnim krogom volitev izjavil, da opozicijsko gibanje za demokratične spremembe (MDC) ne bo nikoli vodilo Zimbabveja in da jim je pripravljen tudi z bojem preprečiti prevzem oblasti,

G. ker so bili v pripravah na drugi krog predsedniških volitev aktivisti in podporniki opozicije žrtve nasilja, mučenja, ustrahovanja in samovoljnih aretacij, ki jih je podpirala država, in ker je bilo po besedah MDC vsaj 86 njenih privržencev ubitih, 200 000 pa razseljenih,

H. ker so Morgana Tsvangiraia med predvolilno kampanjo večkrat aretirali in ker so ga zasledovali oboroženi vojaki ter ga prisilili, da je poiskal zatočišče na nizozemskem veleposlaništvu v mestu Harare,

I. ker je bil generalni sekretar gibanja MDC Tendai Biti 12. junija aretiran ter obtožen prevrata in izdaje,

J. ker so državni mediji prepovedali oglaševalsko kampanjo gibanja MDC ter tako preprečili svobodno in pošteno volilno kampanjo; ker so shod gibanja MDC, načrtovan za 22. junija 2008 v Harareju, ovirali nasilni podporniki stranke ZANU-PF,

K. ker je predsednik Afriškega nacionalnega kongresa Jacob Zuma 24. junija opozoril, da so razmere v Zimbabveju ušle izpod nadzora, ter pozval Združene narode in SADC k posredovanju,

L. ker je Varnostni svet Združenih narodov končno soglasno obsodil kampanjo nasilja, ki jo vodi zimbabvejska vlada, čeprav zaradi nasprotovanja Južne Afrike volitev ni razglasil za nelegitimne,

M. ker so novinarje nadlegovali in ustrahovali, tujim novinarjem pa so preprečili vstop v državo,

N. ker je policija samovoljno aretirala aktiviste civilne družbe, tudi pripadnike cerkvenih državljanskih skupin v Harareju, številne nevladne organizacije in humanitarne organizacije pa so morale prekiniti svoje delo,

O. ker politika „tihe diplomacije“, ki jo je v vseh teh letih vodil predsednik Mbeki, žal ni

prinesla oprijemljivih rezultatov na področju političnih razmer v Zimbabveju in je njegova očitna naklonjenost predsedniku Mugabeju sčasoma privedla do tega, da zimbabvejska opozicija ne priznava njegove vloge posrednika,

P. ker so posledice krize v Zimbabveju prodrle tudi v sosednje države, zlasti Južno Afriko,

Q. ker se bo glede na poročilo Organizacije za prehrano in kmetijstvo in Svetovnega programa za hrano v Zimbabveju od naslednjega meseca do septembra predvidoma dva milijona ljudi spopadalo z lakoto, pričakujejo pa, da se bo to število med januarjem in marcem 2009 povečalo na 5,1 milijona,

R. ker vsak deseti otrok v Zimbabveju umre pred petim rojstnim dnem, pričakovana življenjska doba pa je 37 let za moške in 34 let za ženske,

1. poudarja, da volitve s 27. junija ne morejo biti legitimne in pozdravlja izjavo predsedstva EU, ki je 28. junija odločno potrdilo to stališče;

2. ostro obsoja vladno kampanjo nasilja proti politični opoziciji pred drugim krogom predsedniških volitev, v okviru katere je prišlo do umorov, samovoljnih aretacij in nadlegovanja opozicijskih aktivistov in podpornikov ter zagovornikov človekovih pravic;

3. meni, da je kampanja nasilja, groženj in ustrahovanja opozicije onemogočila svoboden in pošten drugi krog predsedniških volitev v Zimbabveju, enakega mnenja pa so tudi mednarodna skupnost, afriški opazovalci volitev in voditelji afriških držav;

4. pozdravlja izjavo predsednika Varnostnega sveta Združenih narodov, ki je obsodil predsedniške volitve v Zimbabveju;

5. poziva vse afriške države in širšo mednarodno skupnost, naj ne priznajo Mugabejevega režima;

6. poziva Afriško unijo, SADC in Združene narode, naj sprejmejo vključevalni postopek posredovanja s točno določenim časovnim okvirom za pogajanja, ki bo s svobodnimi in poštenimi volitvami hitro in uspešno končal zimbabvejsko krizo;

7. poudarja, da lahko posredovanje privede do smiselnega in uspešnega nacionalnega dialoga le, če se bodo ob predsedniku Mbekiju vanj vključili tudi drugi zunanji posredniki, notranji dialog pa ne sme biti omejen na obe politični stranki, temveč mora vključevati tudi predstavnike civilne družbe, na primer nevladnih organizacij, cerkev in sindikatov;

8. poziva k rešitvi krize s pogajanji in oblikovanju prehodne uprave, katere naloga je končati nasilje, ki ga podpira vlada, demobilizirati milice, odpraviti represivno zakonodajo, razrešiti humanitarno krizo, stabilizirati gospodarstvo, sprožiti vključevalni postopek presoje ustave in znova vzpostaviti zimbabvejsko volilno komisijo ter tako v bližnji prihodnosti omogočiti svobodne in poštene volitve pod okriljem Afriške unije in Združenih narodov;

9. poziva Združene narode, naj izvedejo celovito in neodvisno preiskavo kršitev človekovih

pravic ter vztraja pri tem, da odgovorni ne smejo ostati nekaznovani in da jim je treba soditi na pristojnem in nepristranskem sodišču;

10. poudarja potrebo po rehabilitaciji žrtev in poziva k prehodnim sodnim ukrepom, vključno z oblikovanjem komisije za resnico in spravo;

11. pozdravlja stališče mnogih afriških držav, pa tudi številnih cenjenih afriških osebnosti, kot so na primer Nelson Mandela, Desmond Tutu in Kofi Annan, ki so obsodili razmere v Zimbabveju, ter jih poziva, naj se z dejanji zavzamejo za politično in demokratično rešitev;

12. podpira pozive Bocvane, da je treba Zimbabve izključiti iz afriških forumov, dokler se v državi ne bodo izvedle svobodne in poštene volitve;

13. poziva Južno Afriko, naj pri oblikovanju prihodnosti Zimbabveja prevzame vodilno vlogo v regiji SADC in globoko obžaluje, da se je v Varnostnem svetu ZN izrekla proti razglasitvi nelegitimnosti teh volitev;

14. poziva mednarodno skupnost, naj z diplomatskimi vzvodi poveča pritisk na Mugabejev režim in doseže takojšnjo prekinitev nasilja ter omogoči sklic parlamenta, izvoljenega pred tremi meseci;

15. poziva Svet, naj poostri usmerjene sankcije proti pripadnikom Mugabejevega režima in drugim odgovornim za hude kršitve človekovih pravic, če ne bodo sprejeta prizadevanja za posredovanje in se ne bo končalo nasilje, ki ga podpira država, ter zahteva, da se sprejmejo sankcije na ravni Združenih narodov, vključno s prepovedjo uvoza orožja in vsesplošno zamrznitvijo sredstev vodilnih članov vlade in vladajoče stranke; poudarja potrebo po doslednem izvajanju sankcij in usklajevanju s širšo mednarodno skupnostjo, s čimer se bo zagotovila njihova učinkovitost in preprečila izmikanja;

16. vztraja pri tem, da je treba s takšnimi prisilnimi ukrepi imensko navesti in osramotiti poslovneže, odgovorne za financiranje represivnega režima ZANU-PF, jim odvzeti pravico do bivanja v Evropi ter njihovim družinskim članom onemogočiti dostop do zaposlitvenih in izobraževalnih institucij, delničarjem pa razkriti mednarodne banke, ki delujejo kot kanal za s korupcijo pridobljene zaslužke oziroma nudijo posojila in možnosti naložb, na primer Barclays Bank, Standard Chartered in druge; poziva druga evropska in mednarodna podjetja, naj preučijo dejavnosti, ki režimu omogočajo dostop do trdne valute in v zvezi s tem pozdravlja odločitev podjetij Tesco ter Giesecke in Devrient, da ustavijo poslovanje z Zimbabvejem;

17. zato poziva države članice, naj Mugabeju, članom njegove vlade in vodstvu stranke ZANU-PF ne izdajo vizuma za nacionalne ali mednarodne namene, ki bi jim omogočil vstop v območje EU, saj gre za predstavnike dejansko nelegitimnega režima, zaradi česar ne morejo uveljavljati privilegijev iz ustreznih mednarodnih konvencij o diplomatski svobodi in privilegijih;

18. poziva države članice, Svet in Komisijo, naj okrepijo diplomatske stike z afriškimi vladami, Južnoafriško razvojno skupnostjo in Afriško unijo ter drugimi pomembnimi akterji, tudi s kitajsko vlado, ter poiščejo skupno stališče glede krize v Zimbabveju;

19. poziva Kitajsko in Libijo, naj prenehata podpirati Mugabejev režim;

20. poziva Svet in Komisijo, naj se obrneta predvsem na Južno Afriko, ključno državo v tem območju, ter izrazita našo globoko zaskrbljenost nad tem, da posredovanje v zimbabvejski krizi v zadnjih letih ni prineslo oprijemljivih rezultatov, poudarita, da ne gre zanemariti vpliva te krize na sosednje države, vključno z Južno Afriko, ter pojasnita, da utegne nadaljnja politična in gospodarska podpora Mugabejevega režima skrhati odnose med EU in Južno Afriko;

21. poziva Svet, naj zahteva učinkovite in oprijemljive ukrepe za mednarodno preprečevanje in ublažitev konflikta, ki bi po potrebi vključevali tudi hitro napotitev mirovnih čet Afriške unije in Združenih narodov;

22. poziva k takojšnji izpustitvi vseh, ki so pridržani samo iz političnih razlogov;

23. opaža uničujoč učinek, ki ga ima politična kriza na Zimbabve, ter poziva Mugabejevo vlado, naj odpravi vse omejitve za agencije za humanitarno pomoč ter omogoči dostavo humanitarne pomoči v skladu z načeli človekoljubnosti, nevtralnosti, nepristranskosti in neodvisnosti;

24. poziva zimbabvejsko vlado, naj nemudoma razoroži in demobilizira mladinske milice in vojne veterane, posameznike, ki so kršili človekove pravice, pa postavi pred sodišče;

25. obsoja dejstvo, da je bil uradnik Združenih narodov za človekove pravice pregnan iz Zimbabveja teden pred napovedanimi volitvami, ter poziva vlado, naj osebju Združenih narodov zagotovi neoviran dostop;

26. poziva južnoafriške oblasti, naj prenehajo z izgonom zimbabvejskih beguncev in jim dodelijo začasni status, dokler se ne bodo mogli varno vrniti;

27. poziva Komisijo, naj okrepi podporo za zagovornike človekovih pravic ter se hitro odzove na dodatne humanitarne potrebe, nastale zaradi politične krize, zlasti ko gre za potrebe in varnost v notranjosti razseljenih oseb;

28. izraža zaskrbljenost nad predvidenim 10- do 40-odstotnim povečanjem števila Zimbabvejcev, ki bodo v naslednjih nekaj tednih prečkali mejo; ugotavlja, da bodo med temi migranti posebej izpostavljeni otroci, saj obstaja tveganje, da jih bodo zlorabili ali pa bodo morali, da bi preživeli, opravljati nevarna dela, kot so rudarjenje, upravljanje kmetijskih strojev ali nudenje spolnih uslug;

29. poziva EU, naj preneha dostavljati vsakršno pomoč, ki se dostavlja prek sedanjih zimbabvejskih oblasti, in jo začne namesto tega dostavljati prek nacionalnih in mednarodnih neodvisnih institucij in organizacij;

30. vztraja pri tem, da je treba spoštovati demokratične želje Zimbabvejcev; poziva vse, ki bi želeli sodelovati v prihodnosti Zimbabveja, naj sodelujejo s silami za demokratične spremembe;

31. poziva zimbabvejsko vlado, naj spoštuje svoje zaveze o demokratičnih načelih, človekovih pravicah in pravni državi kot podpisnica pogodbe o Skupnosti za južnoafriški razvoj in njenih protokolov, vključno z volilnim protokolom Južnoafriške razvojne skupnosti, ustanovne listine Afriške unije, Afriške listine o človekovih pravicah in Novega partnerstva za afriški razvoj;

32. poziva dobronamerne ljudi v strukturah režima in stranki ZANU-PF, naj zavrnejo protidemokratične sile in se zavzamejo za sodelovanje z gibanjem MDC ter dosežejo hitre spremembe, preden bo prepozno;

33. naroča svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, vladam in parlamentom držav članic, vladam držav G8, vladam in parlamentom Zimbabveja in Južne Afrike, generalnemu sekretarju Commonwealtha, generalnemu sekretarju Združenih narodov, predsedniku Komisije in izvršnemu svetu Afriške unije, vseafriškemu parlamentu, generalnemu sekretarju in vladam Južnoafriške razvojne skupnosti ter njenemu parlamentarnemu forumu.